

**COURSE :
MONEY AND BANKS**

**FAN:
PUL VA BANKLAR**

LECTURE №11

MA'RUZA №11

**NEW TRENDS IN THE FIELD OF
MONEY AND BANKING**

**PUL VA BANKLAR SOHASIDAGI
YANGI TRENDLAR**

Lecturer: PhD Kh. Rakhimova

Maruzachi: PhD Kh. Rakhimova

REJA:

01

Pul va pul muomalasi soxasidagi zamonaviy jaxon tendensiyalar

02

Rakamlashtirish sharoitida jaxon bank tizimida mavjud yangi tendensiyalar

03

Fintech kompaniyalarining moliya tizimidagi roli va o'rni

04

Raqamli banklar va ularning ishlash xususiyatlari

1. Pul va pul muomalasi soxasidagi zamonaviy jaxon tendensiyalar

Pul muomalasidagi yangi innovatsion trendlarni ta'sir etish soxalari

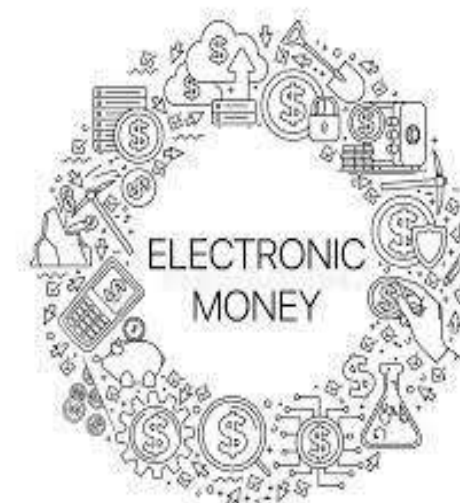
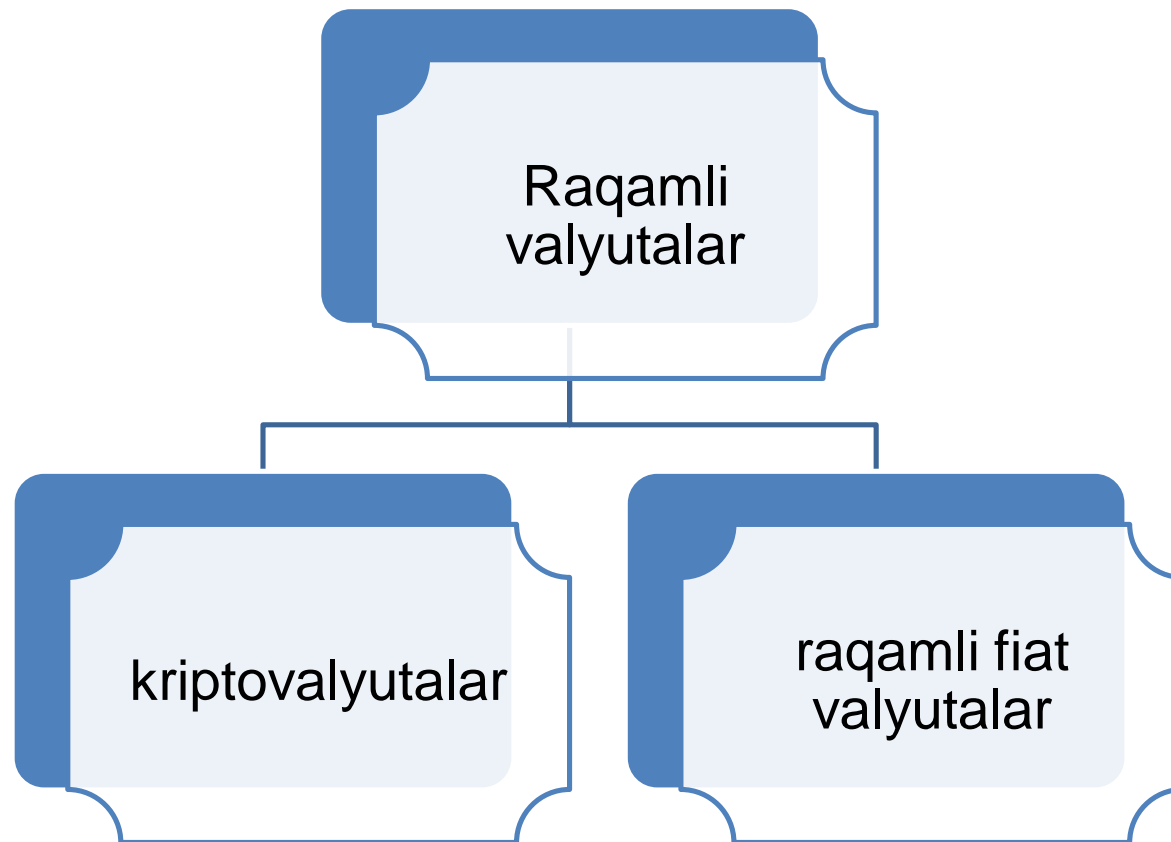
- to'lovlarning samaradorligi va xavfsizligiga,
- moliyaviy xizmatlarning arzon va turli bo'lishiga
- moliya bozorida raqobatbardoshlik va tartibiga ta'sir ko'rsatmokda.

Raqamli valyutalarning so'ngi tendentsiyalari

Markaziy bankning raqamli valyutalari (CBDCs) rivojlanishi. CBDClar raqamli tokenlar yoki davlat valyutasining virtual shaklini ifodalovchi elektron yozuvlardir. Taxminan 100 ga yaqin mamlakatlar CBDC-larni u yoki bu darajada o'rganmoqda, ba'zilar tadqiqot, ba'zi sinovlar va bir nechtasi CBDC-ni jamoatchilikka tarqatmoqda.

Raqamli valyutalar faqat raqamli shaklda mavjud bo'lgan va jismoniy ekvivalentiga ega bo'lmagan elektron pullardir.

Source:ID 131299032

© [Taras Gavryliuk](#) | Dreamstime.com

Raqamli fiat valyutasi

Source:
<https://today.kg/news/646168/>

- bu mamlakatning markaziy banki tomonidan chiqarilgan raqamli valyuta. Bu milliy fiat valyutasining raqamli versiyasi bo'lib, bir xil qiymatga ega (Seth, 2023).

- bu pul-kredit organi tomonidan chiqarilgan Markaziy bankning raqamli valyutasi yoki xususiy shaxs tomonidan chiqarilgan va markaziy bank pullari tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan elektron pul bo'lishi mumkin (Frankenfield, 2023).

O'zbekistonda elektron pullar muomalasi Markaziy bank tomonidan ishlab chikilgan va uning boshqaruv qarori asosida 29.04.2020y. 3231-raqam bilan qabul etilgan "O'zbekiston Respublikasi hududida elektron pullarning chiqarilishi va muomalada bo'lishi qoidalari" nomli hujjatga muvofik tartibga solinadi.

Kriptoalyutalar

- blokcheyn texnologiyasi va kriptografiyaga asoslangan raqamli valyutalar;

Markaziy organlarga yoki vositachilarga bog'liq emas va yuqori darajadagi xavfsizlik, anonimlik va tranzaksiyalarning shaffofligini ta'minlaydi. Kriptoalyutalarga bitkoin, ethereum, litekoin va boshqalar misol bo'la oladi.

Blockchain

-bu bir nechta kompyuterlarda shifrlangan shaklda tranzaksiyalar haqidagi ma'lumotlarni saqlaydigan taqsimlangan reestr;

Kriptografiya

- axborotni shifrlash va shifrini ochish haqidagi fandır;

Elektron yoki raqamli pul

Source:
<https://cyworldwealth.com/ru/info/kiprskoe-uchrezhdenie-elektronnyh-deneg-emi/>

- bu pul o'tkazish va saqlash uchun kompyuter tarmoqlari va saqlangan qiymat tizimlaridan foydalanish bilan bog'liq ko'p ma'nolarga ega bo'lgan va rivojlanayotgan atama.

Elektron pul deganda an'anaviy valyutalarni ham, nodavlat xususiy valyutalarni ham saqlash va o'tkazish tizimlari tushuniladi

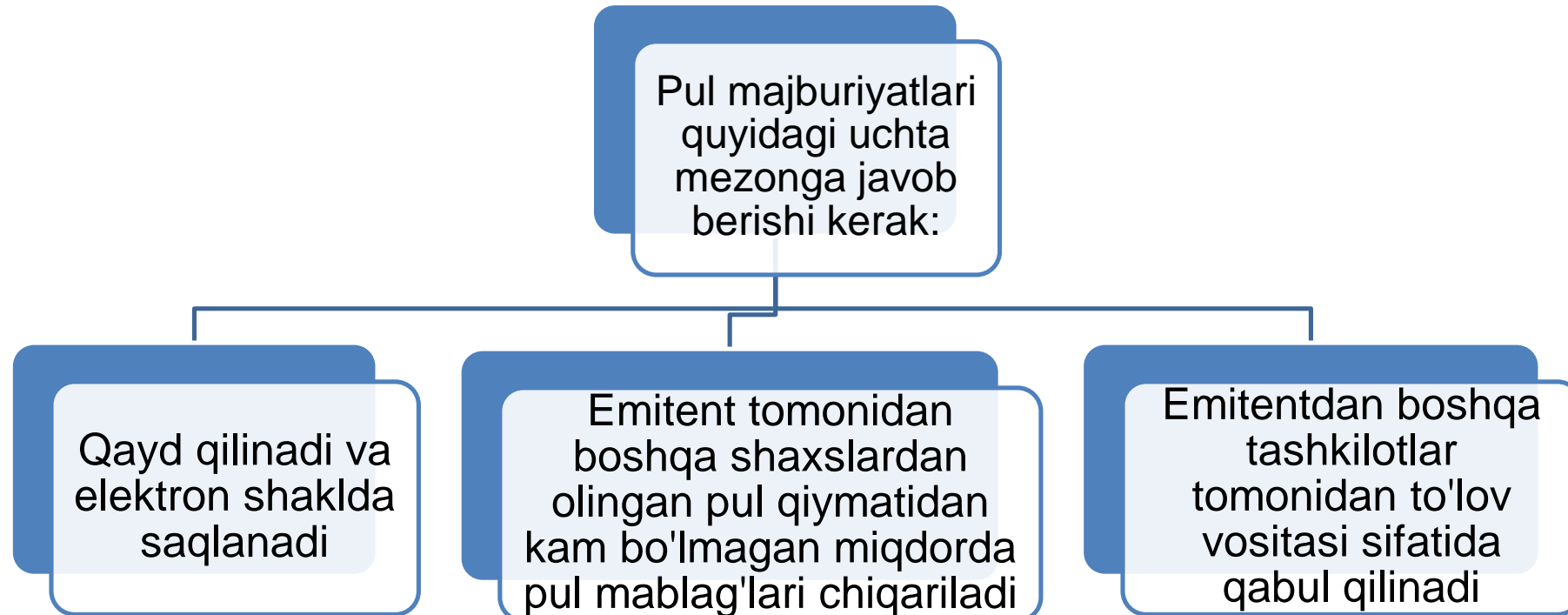
- elektron pul muomalasi davlat markaziy banklari bilan belgilangan yoki kelishilgan qoidalarga muvofiq ham, o'z qoidalariga muvofiq ham amalga oshirilishi mumkin.

Source:
<https://capital.com/ru/kriptotermino-logiya-20-terminov-kotoryye-nuzhno-znat>

Evropa Parlamenti va Kengashning 2000 yil 18 sentyabrdagi 2000/46/EC direktivasiga muvofik:

Elektron pullari

Davlat elektron pullari

Milliy valyutada ifodalanadi va davlat to'lov tizimining ajralmas qismi hisoblanadi. Shunga ko'ra, bunday elektron pullarning chiqarilishi va muomalasi milliy qonunchilik asosida amalga oshiriladi.

Elektron xususiy pullar

Bu nodavlat to'lov tizimlarining elektron birligi bo'lib, ularni chiqarish va muomalasini o'z qoidalari bilan tartibga soladi. Dunyo mamlakatlarida uni tartibga solinishi turlicha.

Elektron pul emissiyasi

Elektron pul emissiyasi

- elektron milliy pullarda Markaziy bank tomonidan davlat valyutasi sifatida emissiya kiladi;
- xususiy elektron pul emitentlari orqali davlat to'lov tizimidan tashqari bo'lgan holda emissiya kilinadi. (Davlat litsenziyasiga ega va ega bo'lmagan emissiya kiluvchi sub'ektlar)

Emissiya muammosi

Dunyo mamlakatlari qonunchiligida bu muammoga nisbatan aniq yondashuv mavjud emas.

Evropa Ittifoqi qonunchiligi elektron pullarni kredit tashkilotlarining yangi sinfiga - Elektron pul institutlariga (ELMI) chiqarishga ruxsat beradi [8].

Hindiston, Meksika, Nigeriya, Singapur, Tayvan va Ukrainada elektron pullarni chiqarish faqat banklar tomonidan amalga oshirilishi mumkin. Gonkongda elektron pul emitentlari depozit kompaniyasi litsenziyasini olishlari kerak [9]. Rossiyada faqat kredit tashkilotlari - bank hisobvarag'ini ochmasdan elektron pul va pul o'tkazmalari operatori sifatida faoliyat yuritish uchun litsenziyaga ega bo'lgan banklar yoki NPOlar elektron pul emitentlari bo'lishi mumkin.

Elektron pulning umumiy xususiyatlari:

Source:
<https://featherpay.io/digital-payments-in-dentistry/>

- ko'pgina davlatlar hali elektron pulga nisbatan bir ma'noli munosabat to'g'risida qaror qabul qilmagan;
- mukammal portativlikka qaramay, elektron pullar maxsus saqlash va muomalaga chiqarish vositalariga muhtoj;
- naqd pulda bo'lgani kabi, elektron pul tashuvchisi jismoniy yo'q qilingan taqdirda ham egasining pul qiymatini tiklash mumkin emas;
- tan olinmaydi - maxsus elektron qurilmalarsiz qanday ob'ekt, miqdor va hokazolarni oson va tez aniqlash mumkin emas;
- pulning bir qismini bir to'lovchidan boshqasiga to'g'ridan-to'g'ri o'tkazishning mumkin emasligi;
- elektron pul tizimlarini himoya qilish uchun foydalaniladigan kriptografik himoya vositalari hali muvaffaqiyatli ekspluatatsiya qilishning uzoq tarixiga ega emas;
- nazariy jihatdan manfaatdor shaxslar to'lovchilarning shaxsiy ma'lumotlarini va bank tizimidan tashqarida elektron pul muomalasini kuzatishi uchun olishi mumkin;
- xavfsizlik (o'g'irlik, qalbakilashtirish, nominalni o'zgartirish va boshqalardan himoyalani) keng tiraj va muammosiz tarix bilan tasdiqlanmagan;

11.2. Rakamlashtirish sharoitida jaxon bank tizimida mavjud yangi tendensiyalar

1. Mijozlarga qaratilganlik

2. Immersive mijozlar tajribasi

3. Mahsulot va xizmatlarni shaxsiylashtirish

4. Murakkab va birlashtiriladigan biznes

5. Ekotizimlarni rivojlantirish

6. Bigtehnologiyani rivojlantirish

7. Moslashuvchanlik

8. Jarayonni disintermediatsiya qilish

9. To'liq kiberxavfsizlik

10. Barqaror biznes

Jahon bank tizimidagi
TOP-10 biznes
tendentsiyalari:

Source:

<https://coderlessons.com/articles/predprinimatelstvo/ispolzovanie-internet-marketinga-dlia-prodvizheniia-vashego-biznesa>

Raqamlashtirish

Source:

<https://coderlessons.com/articles/predprinimatelstvo/ispolzovanie-internet-marketinga-dlia-prodvizheniia-vashego-biznesa>

Raqamlashtirish bank tizimiga ta'siri

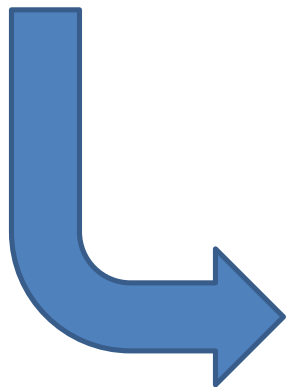
- raqamli vositalar va texnologiyalarni hukumat, biznes va iste'molchilarning iqtisodiy va ijtimoiy faoliyatiga tatbiq etish.

Raqamli vositalar va texnologiyalarni har biri uchun ishlashning yangi usullarini, masalan, elektron hukumat, biznes platformalari, bulutli tizimlar, yangi biznes modellari, ijtimoiy tarmoqlar va boshqalar.

- Raqamlashtirish bank modellarini rivojlantirishning asosiy omili hisoblanadi;
- Bu banklarga o'z biznes modellarini o'zgartirilishiga olib keldi;
- Bank mahsulotlarning mazmunini, turlarini va sifatini oshishiga olib keldi;
- Bank va mijozlar o'rtasidagi aloqani yaxshilashga olib keldi.

Ochiq banklar

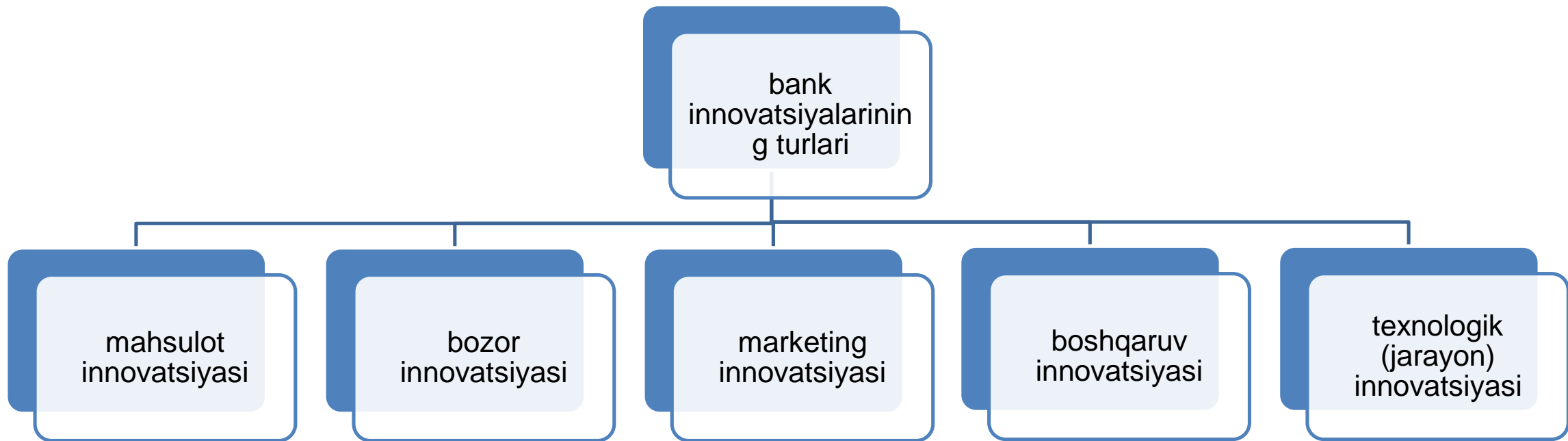
- bu banklarga uchinchi tomon kredit tashkilotlari va kompaniyalariga o'z ma'lumotlari va xizmatlaridan foydalanish imkoniyatini ochish va bu ma'lumotlarni bir-biri bilan bo'lishish imkonini beruvchi tushunchadir.

Bunga Open API texnologiyasi yordamida erishiladi. Ushbu texnologiyda o'rnatilgan qoidalarga muvofiq ishlaydigan va umumiy foydalanish mumkin bo'lgan dasturiy vositalar to'plami. Ochiq APIlar turli axborot tizimlari o'rtasida umumiy interfeysni amalga oshirish imkonini beradi.

Open APIdan foydalanish bir nechta funktsiyalarni bajaradi:

- yangi moliyaviy mahsulotlarni ishga tushirishda vaqtni sezilarli darajada qisqartiradi va xarajatlarni kamaytiradi;
- ularning rivojlanishi va masshtablanishini soddalashtiradi;
- raqobatni va moliyaviy xizmatlar sifatini oshiradi.

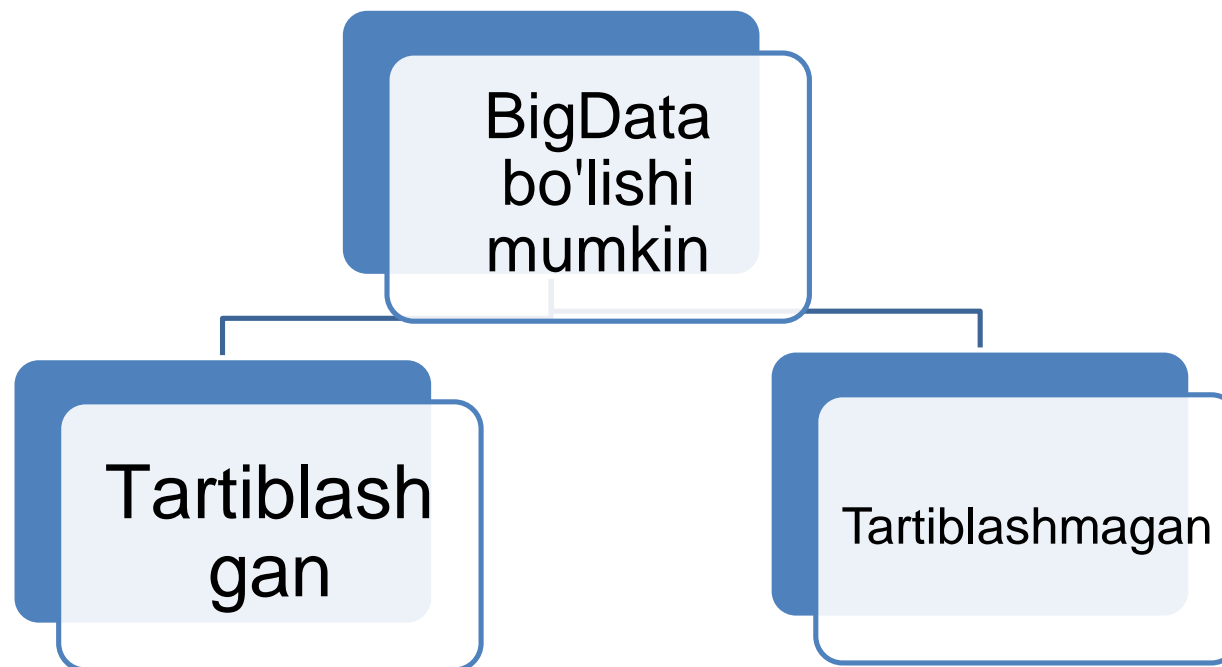
Raqamli iqtisodiyotda bank innovatsiyalari bo'yicha yetakchilar Germaniya, Yaponiya, AQSh, Janubiy Koreya va Buyuk Britaniyadir. Ushbu jarayonning teskari tomoni - asosiy zamonaviy bank risklaridan biri bo'lgan Internet-firibgarlikning o'sishi (Щербаков, 2020).

Source: <https://stopterror.uz/ru/stay/news/26861/>

Big Data

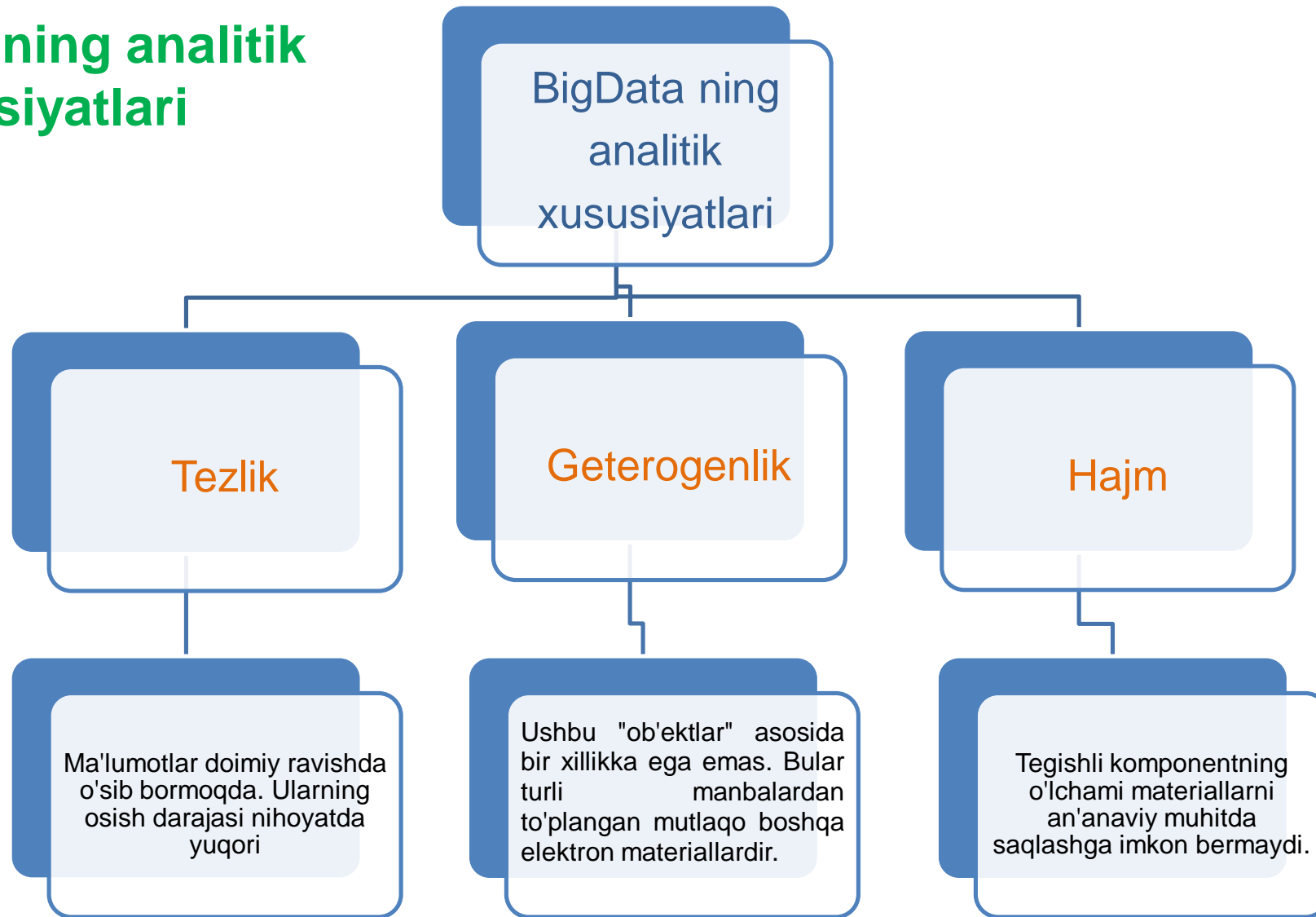
- bu ingliz «Big Data» so'zidan kelib chiqqan atama. Bu iborani so'zma-so'z tarjima qilganda, bu "katta ma'lumotlar" ekanligini ko'rishingiz mumkin. Tetrabaytlardan oshib ketadigan katta hajmdagi ma'lumotlar.

Bu elektron formatdagi butunlay boshqacha ma'lumot. Matn va media fayllar, jadvallar, shuningdek, diagrammalar va ma'lumotlar bazalarini o'z ichiga oladi.

“BigData”ning analitik xususiyatlari

Katta ma'lumotlarning afzalliklari:

- ❑ Turli manbalardan ma'lumotlarni to'plash.
- ❑ Real vaqt tahlili orqali biznes jarayonlarini yaxshilang.
- ❑ Katta hajmdagi ma'lumotlarni saqlash.
- ❑ Katta ma'lumotlar tuzilgan va yarim tizimli ma'lumotlar orqali yashirin ma'lumotni tushuna oldi.
- ❑ Katta ma'lumotlar xavfni kamaytirishga va to'g'ri xavf tahlili bilan oqilona qarorlar qabul qilishga yordam beradi.

Source: <https://pixabay.com/illustrations/big-data-data-world-cloud-1667184/>

Big Data texnologiyasi guidagi bank ishida foydalanadi:

- mijozning xarajatlar tarkibini aniqlash va tahlil qilish;
- asosiy operatsiyalar qaysi kanallar orqali amalga oshirilayotganligini aniqlash;
- jamoatchilik va foydalanuvchilarni profillariga qarab segmentlarga ajratish;
- o'zaro sotiladigan mahsulotlar;
- bank tipidagi mahsulotlarni boshqarish;
- firibgarlik/potentsial tahdidlarning oldini olish va aniqlash;
- xavfsizlik talablariga asoslangan xavflarni baholash;
- hisobot berish;
- potentsial mijozlarning fikr-mulohazalarini tahlil qilish va ularga javob berish.

Source:
<https://is42-2018.susu.ru/tushinie/2018/11/13/biznes-informatika-eto-kruto-3/>

Sun'iy intellekt (SI)

Sun'iy intellekt

kompyuter fanining sohasi bo'lib, u odatda inson aqlini talab qiladigan vazifalarni bajarishga qodir bo'lgan aqlli mashinalarni yaratish bilan shug'ullanadi.

Sun'iy Intellektdan foydalanish Imkoniyati

- Bank ishida tranzaksiya xarajatlarini kamaytirish va optimallashtirish;
- Mijozlar va savdogarlarni jalb qilish;
- Sotishni oshirish;
- Reklama va marketingni yaxshilash.

Masalan, SI mijozlarning kredit mahsulotlari uchun arizalari bo'yicha avtomatik ravishda qaror qabul qilish uchun ishlatilishi mumkin.

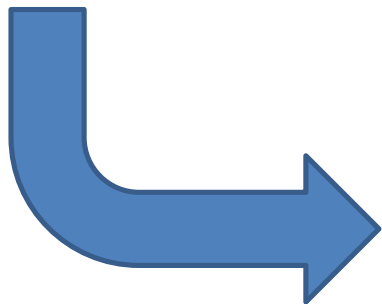
Xizmat vaqtini qisqartirish va xodimlarning ish faoliyatini optimallashtirish uchun sun'iy intellektdan chatbotlar va ovoqli yordamchilarda ham foydalanish mumkin.

11.3. Fintech kompaniyalarining moliya tizimidagi roli va o'rni

"Fintech" so'zi "moliyaviy texnologiya" degan ma'noni anglatadi.

Fintech kompaniyalari

moliyaviy sektorda texnologiya va innovatsiyalardan foydalanadigan kompaniyalardir.

Fintech kompaniyalari moliyaviy xizmatlar bozorining samaradorligi va ta'sirini oshirish uchun zamonaviy texnologiyalar va infratuzilma ishlanmalaridan foydalanadigan mahsulot va xizmatlarni ishlab chiqadi va taklif qiladi.

Fintech kompaniyalarning taklifi

- investitsiyalar,
- To'lov xizmatlari,
- kreditlash,
- neobanking,
- kriptovalyutalar
- va boshqa sohalarda keng ko'lamli innovatsion xizmatlarni taklif etadi.

Fintech kompaniyalar xizmatlarni taqdim etishda quidagilardan foydalanadi

- ❖ sun'iy intellekt,
- ❖ blokcheyn,
- ❖ katta ma'lumotlar va narsalar internetidan foydalanadilar.

Fintech kompaniyalari moliyaviy xizmatlar bozorida banklar va vositachilar kabi an'anaviy moliya institutlari bilan raqobatlashadi. Ular mijozlar uchun yanada qulay, hamyonbop va shaffof moliyaviy xizmatlarni taklif qilishga intiladi.

Fintech kompaniyalari moliyaviy tizimlarni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ular mijozlar uchun yanada qulay, shaffof moliyaviy xizmatlarni taqdim etish uchun innovatsion texnologiyalar va mahsulotlardan foydalanadilar. Bu moliyaviy sektordagi xavf va xarajatlarni, shuningdek, iste'molchilar uchun xizmatlar narxini kamaytirishga yordam beradi.

**Dunyodagi
20 ta eng
yirik Fintech
kompaniyasi
(Lee, 2022):**

1. **Visa** - Taxminan \$377 milliard Visa Mastercard'dan kattaroq bo'lib qolmoqda. ...
2. **Ant Financial** – \$312 milliard Ant Group — Alibaba Group bilan bog'langan Xitoyning fintech kompaniyasi. ...
3. **Mastercard** - Taxminan \$282 milliard ...
4. **Tencent** - Taxminan \$125 milliard ...
5. **Intuit** - Taxminan \$109 milliard ...
6. **PayPal** – Taxminan \$98 milliard ...
7. **Stripe** – 74 milliard ...
8. **Fiserv** – 63 milliard dollarga yaqin..

11.4. Raqamli banklar va ularning ishlash xususiyatlari

Birinchi marta "raqamli bank" yoki neobank atamasi 2014 yilda Amerika Qo'shma Shtatlarida nashr etilgan Kris Skinnerning "Raqamli bank" kitobida batafsil tavsiflangan.

Filiatsiz bank sifatida 1989 yil oktyabr oyida First Direct (Buyuk Britaniya) bank ish boshlagan. Mijozlarga xizmat ko'rsatish bank tomonidan telefon orqali amalga oshirildi. Birinchi kun davomida bank 1000 ta qo'ng'iroqlarni qabul qildi va 1995 yilga kelib First Direct portfelida 500 000 dan ortiq mijozlar bor edi [7].

Raqamli banklar

- bu elektron aylanma modelidan foydalangan holda ishlaydigan filialsiz banklar. Ular ilovalar yoki kompyuterning ish stoli orqali kirish mumkin bo'lgan to'liq raqamli xizmatni taqdim etadi.

Hususiyati

Raqamli bank jismoniy yo'qligiga karamastdan 24/7 mavjud, mijozlarga tezkor xizmat ko'rsatish va moliyani boshqarish hamda xavfsizlikni himoya qilishga yordam beradigan son-sanoqsiz xususiyatlarqa ega.

Raqamli banklarning afzalliklari

- ❑ Ular mijozlarga dunyoning istalgan nuqtasidan 24/7 kun davomida bank xizmatlaridan foydalanish imkoniyatini beradi;
- ❑ ular amaliyligi va moslanuvchanligi yuqori xisoblanadi;
- ❑ Tranzaktsiyalarning tezkorligi;
- ❑ Mmijozlar bilan yaxshi munosabatda bolishi va komission to'lovlarni past bo'lishi;
- ❑ Raqamli ekotizimlarni yarataolishi va mijozlarga keng doirada xizmatlarni taklif eta olishi;
- ❑ banklarga mijozlarni saqlab qolishi va qobatbardosh bola olishi.

Zamonaviy Internet-bankning imkoniyatlari odatda quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- bank hisoblarni, kartalarini (ko'pincha depozitlar va kreditlar) to'g'risidagi ma'lumotlarni doyimiy taqdim etishi;
- onlayn operatsiyalar tarixi va hisobdan ko'chirmalar;
- qo'shimcha xizmat (sug'urta, kredit, depozit) uchun ariza qoldirish imkoniyati.
- ko'pgina banklarda masofadan turib depozit yoki omonat ochishingiz mumkin;
- bank ichidagi hisobdan hisob raqamiga va uchinchi tomon banklariga pul o'tkazish imkoniyati;
- umumiy xizmatlar (uy-joy, telefon, televizor va Internet) uchun to'lov qilish;
- Mijozlarni shaxsiy byudjetini rejalashtirish uchun qo'shimcha imkoniyatlar: nimaga pul sarflayotganligini kuzatib borish, moliyaviy maqsadlarni belgilash va bajarilishini ta'minlash.

Mashhur raqamli banklar

Mashhur raqamli banklar qatoridan joy olgan banlar

Citibank, Atom, Monza va Revolut (Buyuk Britaniya)
Fidor Bank (Germaniya),
Saxo Bank (Daniya),
Moven (AQSh),
Nemea (Malta),
WeBank va MyBank (Xitoy),
Tinkoff Bank (Rossiya),
Ferratum (Finlyandiya),
Morning (Frantsiya) [12].

Raqamli banklar taklifi

Raqamli banklar taklifi

masofadan turib operatsiyalarni amalga oshirish

mijozlarga istalgan to'lov va pul o'tkazmalarini ofisga bormasdan amalga oshirish

mobil ekvayring xizmatlari

biznes uchun onlayn-banking

yuz va ovozni aniqlash texnologiyalari

Internet-banking

mobil banking

Bundan tashqari, ko'plab raqamli banklar to'lov tizimlari yoki mobil ilovaga (smartfon orqali) ulangan kartalar orqali to'lovlarni amalga oshiradi, shuningdek virtual kartalarni taklif qiladi.

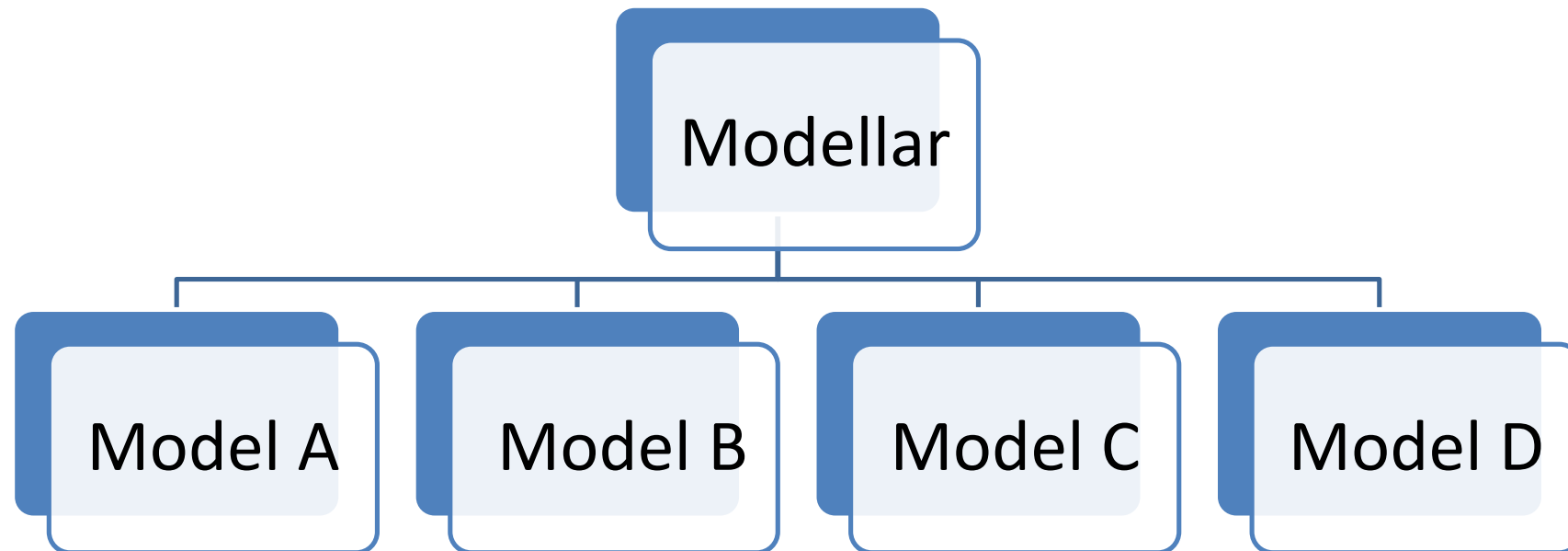

IBM Barqaror raqamli bankni loyihalash hisobotida:

- raqamli bank tushunchasini shakllantirdi;
- raqamli bankni to'rtta modelga ajratdi (Нуидеденулы, 2019).

Source: <https://privacyworld.net/ru/offshore-banking/>

RAQAMLI BANK MODELLARINING XUSUSIYATLARI

Model A

Raqamli banking brendidir.

Ko'p sonli eski tizimlar va biznes jarayonlarga ega klassik banklar doimiy ravishda brendning raqamli bo'lishini va yangi talablarga javob berishini xohlaydigan yangi "ilg'or" iste'molchiga yaqinlashishga harakat qiladi.

Ko'pincha, o'rnatilgan mijozlar bazasini innovatsiyalar bilan to'ldirish o'rniga, bu banklar yosh avlodlar uchun maxsus ishlab chiqilgan noyob takliflar va mahsulotlar bilan yangi brendlarni ishga tushiradilar va bu brendlar o'rnatilgan bank infratuzilmasidan foydalanishga moyildirlar.

Model B

Raqamli kanallarga ega bankdir. Oldingi model asosida qurilgan banklardan farqli o'laroq, B modeli banklari foydalanuvchi tajribasini yaxshilashga qaratilgan tashkilotni quradi .

Model C

Raqamli bank filialidir. Ushbu model ikkita yondashuvni birlashtiradi: raqamli yangi va foydalanuvchi tajribasi biznes jarayonlari .

Model D

bu to'liq raqamli bank. Ushbu banklar o'zlarining butun mahsulot takliflarini raqamli ishlanmalar asosida quradilar

Foydalanilgan adabiyot manbalari

Source:
<https://www.pngwing.com/ru/free-png-bhioz>

1. [Directive 2000/46/EC](https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32000L0046:EN:HTML) of the European Parliament and of the Council of 18 September 2000 on the taking up, pursuit of and prudential supervision of the business of electronic money institutions: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32000L0046:EN:HTML>
2. 29.04.2020y. [3231-raqam](https://lex.uz/ru/docs/-4803632) bilan qabul kilingan “[O‘zbekiston Respublikasi hududida elektron pullarning chiqarilishi va muomalada bo‘lishi qoidalari](https://lex.uz/ru/docs/-4803632)” O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvining qarori, 29.04.2020 yilda ro‘yxatdan o‘tgan, ro‘yxat raqami 3231 29.04.2020: <https://lex.uz/ru/docs/-4803632>
3. [Seth, S. \(2023\)](https://www.investopedia.com/terms/c/central-bank-digital-currency-cbdc.asp). What Is a Central Bank Digital Currency (CBDC)? Investopedia. Retrieved 5/27/2023, from <https://www.investopedia.com/terms/c/central-bank-digital-currency-cbdc.asp>
4. [Frankenfield, J. \(2023\)](https://www.investopedia.com/terms/d/digital-currency.asp). Digital Currency Types, Characteristics, Pros & Cons, Future Uses. Investopedia. Retrieved 5/27/2023, from <https://www.investopedia.com/terms/d/digital-currency.asp>
5. [Щербаков, \(2020\)](https://apni.ru/article/1089-bankovskie-innovatsii-v-tsifrovoj-ekonomike) Банковские инновации в цифровой экономике и оценка инновационного потенциала российских банков // Развитие науки и высоких технологий как основной источник экономического роста : сборник научных трудов по материалам Международной научно-практической конференции 12 августа 2020г. : Белгород : ООО Агентство перспективных научных исследований (АПНИ), 2020. С. 30-34. URL: <https://apni.ru/article/1089-bankovskie-innovatsii-v-tsifrovoj-ekonomike>.

6. [Ннамди, О. \(2023\)](#). 20 лучших финтех-компаний и чем они занимаются. Retrieved [28/05/2023], from <https://targettrend.com/ru/top-fintech-companies/>
7. [Википедия \(н.д.\)](#). Цифровой банк [27.05.2023] from Цифровой банк — Википедия (wikipedia.org)
8. [Википедия.\(n.d.\)](#) Финансовые технологии. [27.05.2023] from https://ru.wikipedia.org/wiki/Финансовые_технологии.
9. Use of big data sources and applications at central bank. [IFC Report](#) No 13. [27.05.2023], from https://www.bis.org/ifc/publ/ifc_report_13.pdf
10. [Smith, J. \(2020\)](#). Финансовые технологии и их влияние на экономику. Journal of Finance, 75(3), 123-145.
11. [Жиянова, Н.Э. \(2022\)](#) Финансовые технологии и их влияние на финансовые рынки. [28/05/2023], from https://iqtisodiyot.tsue.uz/sites/default/files/maqolalar/2_Jiyanova.pdf
12. [Ernst & Young](#). Режим доступа: EY Global Banking Outlook 2019 [Electronic resource] // Ernst & Young. – Mode of access: https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Global_Banking_Outlook_2019
13. [Lee, A. \(2022\)](#). The 20 Largest Fintech Companies in the World (moneyinc.com), [28/05/2023], from <https://moneyinc.com/largest-fintech-companies-in-the-world>
14. [Нуидеденулы, М. \(2019\)](#) IBM предложил классификацию цифровых банков. [27.05.2023], from <https://www.forbes.ru/profile/371415-maksat-nuridenuly>

Source:
<https://www.pngwing.com/ru/free-png-bhioz>

E'TIBORINGIZ UCHUN RAXMAT!!!

